

Sanktionsavgifter för andra aktörer på fiskets område än yrkesfiskare m.m.

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i fiskelagen och i lagen om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken och att riksdagen avslår motioner från den allmänna motionstiden 2015/16.

Lagändringarna innebär att vissa överträdelser som begås efter landning av fiskefångsten överförs från det straffrättsliga området till ett system med sanktionsavgifter i syfte att effektivisera sanktionssystemet. Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om vilka överträdelser som ska leda till en sanktionsavgift och vilken avgift som ska betalas. Avgiften ska uppgå till minst 1 000 kronor och högst 50 000 kronor. Vidare regleras frågor om subjektivt ansvar, avgiftsbefrielse i vissa fall, undvikande av dubbla sanktioner, rätt för den avgiftsskyldige att yttra sig, verkställighet och preskription. Slutligen görs ändringar som motiveras av Lissabonfördraget, reformen av EU:s gemensamma fiskeripolitik och tidigare genomförda ändringar i fiskelagen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2016. Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Motionsyrkandena från den allmänna motionstiden gäller bl.a. frågor om miljömässigt hållbart och konkurrenskraftigt fiske, ålförvaltning och vattenbruk. Motionsyrkandena avstyrks i huvudsak med hänvisning till pågående arbete som rör de väckta förslagen. Vissa motionsförslag tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden, och dessa behandlas därför förenklat.

I betänkandet finns åtta reservationer (M, SD, C, L, KD).

Behandlade förslag

Proposition 2015/16:118 Sanktionsavgifter för andra aktörer på fiskets område än yrkesfiskare.

30 yrkanden i motioner från den allmänna motionstiden 2015/16.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Bakgrund	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden.....	7
Lagförslagen	7
Miljömässigt hållbart fiske	9
Konkurrenskraftigt fiske.....	14
Ålförvaltning	16
Vattenbruk	18
Motioner som bereds förenklat.....	20
Reservationer	21
1. Miljömässigt hållbart fiske, punkt 2 (M)	21
2. Miljömässigt hållbart fiske, punkt 2 (C).....	22
3. Livskraftiga fiskbestånd, punkt 3 (M, C, L, KD).....	22
4. Sportfiske och vandringshinder, punkt 4 (SD)	23
5. Konkurrenskraftigt fiske, punkt 5 (SD)	23
6. Ålförvaltning, punkt 6 (SD).....	24
7. Vattenbruk, punkt 7 (SD)	25
8. Vattenbruk, punkt 7 (C).....	25
Särskilt yttrande.....	27
Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (M, C, L, KD).....	27
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	28
Propositionen	28
Motioner från allmänna motionstiden 2015/16	28
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	32
<i>Bilaga 3</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	40

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lagförslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i fiskelagen (1993:787),
2. lag om ändring i lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2015/16:118 punkterna 1 och 2.

2. Miljömässigt hållbart fiske

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2602 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkandena 9–11 och

2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 9.

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (C)

3. Livskraftiga fiskbestånd

Riksdagen avslår motion

2015/16:1362 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD) yrkande 16.

Reservation 3 (M, C, L, KD)

4. Sportfiske och vandringshinder

Riksdagen avslår motion

2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 5.

Reservation 4 (SD)

5. Konkurrenskraftigt fiske

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 1 och

2015/16:2626 av Roland Utbult (KD).

Reservation 5 (SD)

6. Älförvaltning

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:1753 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 2,

2015/16:1978 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C) och

2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 7.

Reservation 6 (SD)

7. Vattenbruk

Riksdagen avslår motionerna

2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkandena 2–4,

2015/16:2993 av Staffan Danielsson och Anders Åkesson (båda C) och
2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 12.

Reservation 7 (SD)

Reservation 8 (C)

8. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 9 juni 2016

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Kristina Yngwe

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kristina Yngwe (C), Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Isak From (S), Johan Hultberg (M), Maria Strömkvist (S), Martin Kinnunen (SD), Åsa Coenraads (M), Jan-Olof Larsson (S), Monica Haider (S), Anders Forsberg (SD), Lars Tysklind (L), Jens Holm (V), Lars-Axel Nordell (KD), Marianne Pettersson (S), Johan Büser (S), Jesper Skalberg Karlsson (M) och Emma Nohrén (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlar utskottet regeringens proposition 2015/16:118 Sanktionsavgifter för andra aktörer på fiskets område än yrkesfiskare. Därutöver behandlar utskottet 30 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2015/16.

I propositionen föreslås ändringar i fiskelagen (1993:787) och i lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken. Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och regeringens lagförslag i bilaga 2. Lagförslagen har behandlats av Lagrådet, och regeringen har följt Lagrådets förslag.

De allmänna motionerna tar upp frågor om miljömässigt hållbart och konkurrenskraftigt fiske, ålförvaltning och vattenbruk. Ett antal motionsyrkanden tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden, och dessa behandlas därför förenklat. Samtliga motionsförslag redovisas i bilaga 1.

En skrivelse om den nationella ålförvaltningsplanen har inkommit i ärendet (dnr 2230-2015/16). Den 19 maj 2016 beslutade utskottet att, genom sin uppföljnings- och utvärderingsgrupp, genomföra en fördjupad uppföljning av systemet med överlåtbara fiskerättigheter i det pelagiska fisket (prot. 2015/16:35).

Vid kammarens sammanträde den 24 november 2015 anmäldes att Folkpartiet liberalerna beslutat att byta namn till Liberalerna, med förkortningen (L).

I betänkandet finns åtta reservationer (M, SD, C, L, KD).

Bakgrund

Sanktionssystemet på fiskets område har inte fungerat tillräckligt effektivt i alla delar. Bland annat är en brist i det svenska sanktionssystemet att det bara finns straffrättsliga sanktioner och inte några administrativa sanktioner för överträdelser som begås efter landning av fångst, eftersom sådana överträdelser normalt inte leder till att åtal väcks. Med anledning av ovanstående har Näringsdepartementet tagit fram en promemoria om sanktionsavgifter för andra aktörer på fiskets område än yrkesfiskare (Ds 2015:15). Till promemorian har även en kompletterande promemoria tagits fram.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen ändringar i lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken i syfte att effektivisera sanktionssystemet. Förslaget innebär att vissa överträdelser som begås efter landning av fångsten ska överföras från det straffrättsliga området till ett system med sanktionsavgifter. Regeringen föreslås få bemyndigande att meddela föreskrifter om vilka överträdelser som ska leda till en sanktionsavgift och vilken avgift som ska betalas. Avgiften ska uppgå till minst 1 000 kronor och högst 50 000 kronor. Regeringen föreslår även bestämmelser som reglerar frågor om subjektivt ansvar, avgiftsbefrielse i vissa fall, undvikande av dubbla sanktioner, rätt för den avgiftsskyldige att yttra sig, verkställighet och preskription. Slutligen görs ändringar i fiskelagen (1993:787) och i lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken med anledning av Lissabonfördraget, reformen av den gemensamma fiskeripolitiken och tidigare genomförda ändringar i fiskelagen (1993:787). Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2016.

Utskottets överväganden

Lagförslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787) och till lag om ändring i lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken.

Propositionen

Regeringen föreslår att den ska bemyndigas att meddela föreskrifter om att överträdelser av bestämmelser om uppgiftsskyldighet och märkningskrav i EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken ska leda till sanktionsavgift. Regeringen kommer således att kunna ange i en förordning vilka överträdelser som ska leda till en sanktionsavgift.

Regeringen föreslår att en sanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet. Avgiftens storlek ska framgå av regeringens föreskrifter och uppgå till minst 1 000 kronor och högst 50 000 kronor. När regeringen meddelar föreskrifter om avgiftens storlek för olika typer av överträdelser ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och till betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser. Sanktionsavgiften ska tillfalla staten. En överträdelse som kan leda till en sanktionsavgift ska inte kunna leda till straff. Om ett vite har dömts ut får en sanktionsavgift inte beslutas för samma gärning.

Avgift ska inte tas ut om det är oskäligt. Vid prövningen av denna fråga ska det särskilt beaktas

1. om överträdelsen har berott på sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand göra det som han eller hon varit skyldig att göra och inte heller förmått att uppdra åt någon annan att göra det
2. om överträdelsen annars berott på en omständighet som den avgiftsskyldige varken kunnat förutse eller borde ha förutsett och inte heller kunnat påverka
3. vad den avgiftsskyldige gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa eller
4. om det är fråga om en enstaka överträdelse som saknar betydelse i kontrollhänseende eller är obetydlig med hänsyn till syftet med den bestämmelse som har överträtts.

Regeringen föreslår att den myndighet som regeringen bestämmer ska besluta om sanktionsavgiften. Innan den ansvariga myndigheten beslutar om

sanktionsavgiften ska den som anspråket riktar sig mot ha fått tillfälle att yttra sig. Detta följer av allmänna förvaltningsrättsliga regler, och regeringen bedömer därför att det inte finns något behov av att införa en bestämmelse om att beslut om att ta ut sanktionsavgift bör delges den avgiftsskyldige i lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken. Regeringen föreslår inte heller någon bestämmelse om en särskild betalningsfrist, då detta skulle avvika från det system som används för betalning av sanktionsavgifter på yrkesfiskets område. Regeringen avser att bemyndiga ansvariga myndigheter att meddela närmare föreskrifter om hur sanktionsavgifter ska betalas.

I propositionen föreslås vidare att ett beslut om en sanktionsavgift ska få verkställas enligt utsökningsbalken när det har fått laga kraft. En sanktionsavgift ska kunna beslutas bara om den som anspråket riktas mot har fått tillfälle att yttra sig inom två år från det att överträdelsen skedde. En beslutad sanktionsavgift ska falla bort om beslutet om avgift inte har verkställts inom fem år från det att beslutet har fått laga kraft. Regeringen bedömer att beslut om en sanktionsavgift kommer att kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol i enlighet med gällande bestämmelser i lagen om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken. Regeringen föreslår att om ett vite har dömts ut ska det inte få dömas till straffansvar för samma gärning.

Till följd bl.a. av Lissabonfördraget och reformen av den gemensamma fiskeripolitiken föreslår regeringen att följande begrepp ändras:

- ”EG:s förordningar” ska ändras till ”EU:s förordningar”.
- ”Fisk och fiskprodukter” ska ersättas med ”fiskeri- och vattenbruksprodukter”.
- ”Strukturåtgärder för fiskerinäringen” ska ersättas med ”stöd för åtgärder inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken och den integrerade havspolitik”.
- ”För annan verksamhet som inte utgör yrkesmässigt fiske enligt fiskelagen (1993:787)” ska ersättas med ”för annan verksamhet än fiske”.
- ”EG:s institutioner” ska ändras till ”Europeiska kommissionen och Europeiska revisionsrätten”.

I propositionen föreslås även ändringar i 22 och 58 §§ fiskelagen (1993:787). Behovet av de ändringar som nu föreslås har av misstag förbisetts vid tidigare lagändringar. Ändringen i 22 § innebär att ordet yrkesfiskelicens byts ut mot fiskelicens och personlig fiskelicens. Detta är en följd av förändringar i systemet för fiskelicenser som infördes genom lagen (2014:1026) om ändring i fiskelagen då begreppen yrkesfiskelicens och yrkesmässigt fiske utmönstrades ur lagen. Vidare föreslås att ett andra stycke till 58 § fiskelagen återinförs. Stycket föll felaktigt bort i samband med ändringar som gjordes genom lagen (2014:1026) om ändring i fiskelagen. I stycket anges att ett beslut att tilldela prickar och återkalla tillstånd eller licens gäller omedelbart, om inte

annat beslutas, och att tiden för återkallelse räknas från den dag som anges i beslutet, dock tidigast från delgivningen av beslutet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2016. I fråga om överträdelse som har skett före de nya bestämmelsernas ikraftträdande ska äldre bestämmelser tillämpas.

Utskottets ställningstagande

Det har inte framställts några motionsyrkanden med anledning av propositionen. Utskottet ansluter sig till regeringens överväganden och tillstyrker regeringens lagförslag.

Miljömässigt hållbart fiske

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder för ett miljömässigt hållbart fiske.

Jämför reservationerna 1 (M), 2 (C), 3 (M, C, L, KD) och 4 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 9 framhålls vikten av att Sverige driver på inom ramen för EU:s gemensamma fiskeripolitik för att säkerställa livskraftiga fiskbestånd. Gränsöverskridande samarbete är en förutsättning för en bra fiskeförvaltning. De fiskekvoter som beslutas inom EU ska vara långsiktigt hållbara, och EU ska varken i sina egna vatten eller i andra vatten i världen bidra till utfiskning.

Enligt kommittémotion 2015/16:2602 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkande 10 bör regeringen verka för att alla medlemsstater i EU respekterar den gemensamma fiskeripolitiken. Regeringen bör också verka för att fleråriga förvaltningsplaner antas (yrkande 9). Fleråriga förvaltningsplaner är viktiga och effektiva verktyg för att bevara fiskeresurserna och därmed för att säkra möjligheten till fiske. En del av EU:s fiskeripolitik som är i fortsatt stort behov av reformering är fiskepartnerskapsavtalen (yrkande 11). Dessa avtal gör det möjligt för den europeiska fiskeflottan att fiska utanför unionens fiskevatten. Regeringen bör verka för att fiskepartnerskapsavtalen ska bli mer hållbara och följas upp bättre. Graden av subvention i avtalen bör minska så att de fiskare som drar nytta av avtalen står för kostnaden, i stället för EU:s skattebetalare.

I kommittémotion 2015/16:1362 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD) yrkande 16 påtalas att torsk, ål och lax hotas av flera olika miljöproblem såsom överfiske, vandringshinder och marint skräp. Regeringen bör verka för att Östersjöns och Västerhavets fiskbestånd ska vara livskraftiga, så att man utan oro ska kunna äta den fisk som fiskas här. För att nå ett långsiktigt resultat kräver arbetet med generationsmålen och miljökvalitetsmålen en effektiv

myndighetsstruktur och styrning. Enligt kommittémotion 2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 5 bör det tillsättas en utredning om hur ett samordnat investeringsstöd kan utformas för att stödja sportfisket och för att underlätta fiskens vandringar. Sportfisket kan bidra till en levande landsbygd, samtidigt som det innebär en kostnad att återskapa vandringsvägar för fisken i vattendragen.

Kompletterande uppgifter

FN:s generalförsamling antog i september 2015 nya globala mål för en hållbar utveckling. Målen ska vara vägledande för internationellt utvecklings-samarbete fram till 2030 (Agenda 2030), och de syftar bl.a. till att säkerställa ett varaktigt skydd för naturresurserna. Mål 14 innebär att haven och de marina resurserna ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt. Ett delmål till detta mål är att senast 2020 införa en effektiv fångstreglering och stoppa överfiske, olagligt, orapporterat och oreglerat fiske liksom destruktiva fiskemetoder. Dessutom ska vetenskapligt baserade förvaltningsplaner genomföras i syfte att återställa fiskbestånden så snabbt som möjligt. Fiskbestånden ska åtminstone återställas till de nivåer som kan producera ett maximalt hållbart uttag, fastställt utifrån beståndens biologiska egenskaper. Regeringen uppger att dess ambition är att Sverige ska vara ledande i genomförandet av hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Regeringen tillsatte därför i mars 2016 en delegation som har i uppdrag att stödja och stimulera Sveriges genomförande av dessa mål (dir. 2016:18). Delegationen ska ta fram en övergripande handlingsplan för hur Sverige ska genomföra agendan till den 1 mars 2017.

Även i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 23) understryker regeringen att man avser att främja ett hållbart fiske, såväl i Sverige som globalt. De beslut som regeringen fattar ska baseras på vetenskapligt underlag i syfte att säkra en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Sverige ska vara pådrivande för att de beslut som fattas inom EU leder till en god förvaltning av fiskbestånden. Regeringen framhåller att den reformerade gemensamma fiskeripolitiken, som trädde i kraft den 1 januari 2014, nu genomförs, vilket redan har skapat en rad förbättringar för en hållbar förvaltning av fiskbestånden. Regeringen arbetar för att det nya åtagandet om en ekosystembaserad förvaltning, målsättningen om en beståndsstorlek över den som ger maximal hållbar avkastning och fleråriga förvaltningsplaner samt skyldigheten att landa alla fångster av arter som omfattas av fångstbegränsningar förverkligas. Regeringens avsikt är att ta till vara de nya möjligheter till hållbar förvaltning som reformen ger medlemsländerna.

När det gäller arbetet med förvaltningsplaner kan konstateras att beslut om och revidering av fleråriga förvaltningsplaner har försvårats av att det har varit oklart på vilken rättslig grund planerna kan beslutas och därmed vilka institutioner som ska besluta om dem. I en tvist mellan Europaparlamentet och kommissionen mot rådet om hur en ändring i EU-förordningen 1342/2008 om

upprättande av en långsiktig plan för torskbestånden skulle beslutas, fastslog EU-domstolen i december 2015 att den aktuella ändringen borde ha beslutats av Europaparlamentet och rådet enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet (artikel 43.2 fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). För närvarande pågår arbetet med en flerårig plan för torsk, sill och skarpsill i Östersjön. Regeringen bedömer att planen kan komma att antas under sommaren 2016. Kommissionen har aviserat att man planerar att lämna ett förslag om en flerårig plan för Nordsjön så fort berörda institutioner nått en uppgörelse om planen för Östersjön.

När det gäller kontrollen av att den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs på medlemsstatsnivå kan noteras att det av artikel 89 i EU-förordningen 1224/2009 om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs (den s.k. kontrollförordningen) följer att medlemsstaterna är skyldiga att se till att lämpliga åtgärder systematiskt vidtas mot fysiska eller juridiska personer som misstänks ha överträtt någon av bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken. De sanktioner som föreskrivs ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Enligt uppgift från Regeringskansliet verkar regeringen kontinuerligt för att de rättsakter som antas inom EU följer de riktlinjer som har beslutats inom ramen för den reformerade fiskeripolitiken.

När det gäller de s.k. fiskepartnerskapsavtalen finns det nu, till skillnad från tidigare, ett särskilt avsnitt om den externa politiken i den grundläggande EU-förordningen 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken. Där tydliggörs att samma villkor för fisket som gäller internt inom EU ska gälla för unionens fiskeverksamhet utanför unionens vatten. Enligt Havs- och vattenmyndigheten (rapport 2016:3) har det varit tydligt att de nya kraven som ställs i grundförordningen, såsom att det i protokoll eller avtal ska finnas en särskild klausul om mänskliga rättigheter, att en exklusivitetsklausul ska förekomma samt att kommissionen ska se till att det sker oberoende förhands- och efterhandsutvärderingar av vart och ett av protokollen till ett fiskepartnerskapsavtal, har följts konsekvent i samband med de förhandlingsmandat och protokoll för hållbara fiskepartnerskapsavtal som diskuterats i rådet under 2015. När det gäller kravet om att utvärderingarna ska göras tillgängliga för Europaparlamentet och rådet i god tid har detta enligt myndigheten inte alltid varit uppfyllt. När det gäller skrivningar i grundförordningen som lämnar ett större tolkningsutrymme, som att fisket endast får bedrivas på ett reellt överskott i enlighet med havsrättskonventionen, är det enligt myndigheten ännu för tidigt att utvärdera om detta har lett till att fiskepartnerskapsavtalen har blivit långsiktigt mer hållbara. Havs- och vattenmyndigheten uppger även att EU gradvis ökar fartygsägarnas andel av de sammanlagda betalningarna inom ett protokoll som ett led i att begränsa EU:s utgifter.

När det gäller frågan om arbetet med miljökvalitetsmålen anför regeringen i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 20) att genomförandet av EU:s ramdirektiv för vatten (direktiv 2000/60/EG) och

EU:s havsmiljödirektiv (direktiv 2008/56/EG) är centralt för möjligheten att nå de havs- och vattenrelaterade miljökvalitetsmålen. Vattendelegationerna vid de länsstyrelser som är vattenmyndigheter beslutar om uppdaterade åtgärdsprogram inom ramen för vattendirektivet, och Havs- och vattenmyndigheten beslutar om åtgärdsprogram inom ramen för havsmiljödirektivet. Förslagen till åtgärdsprogram innehåller bl.a. åtgärder mot fysisk påverkan, övergödning och kemikalier. Regeringen anser att åtgärdsarbetet har stor betydelse för att nå de vattenrelaterade miljökvalitetsmålen och att det i genomförandet av åtgärdsprogrammen behövs ett brett och starkt engagemang från berörda myndigheter, länsstyrelser och kommuner. Vattenmyndigheterna har tagit fram utkast till åtgärdsprogram och förvaltningsplan för 2016–2021 inom ramen för vattendirektivet. Åtgärdsprogrammen för 2016–2021 ska prövas av regeringen. Enligt uppgift från Miljö- och energidepartementet är målsättningen att regeringen ska fatta beslut om åtgärdsprogram under sommaren 2016.

Av budgetpropositionen för 2016 framgår vidare att den fortsatta hanteringen av vattenkraften tillsammans med andra former av fysisk påverkan på sjöar och vattendrag är av stor vikt för Sveriges möjligheter att leva upp till EU:s ramdirektiv för vatten (direktiv 2000/60/EG). Vattenverksamhetsutredningen (M 2012:01) har sett över dagens regler om vattenverksamheter, och utredningens förslag har remitterats. Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet, och regeringen avser att återkomma till riksdagen i frågan. Det kan noteras att frågor om vattenrätt, såsom prövning av vattenverksamhet och anordningar för fiskens framkomst eller bestånd, ligger inom civilutskottets beredningsområde. Genom bifall till betänkande 2015/16:CU13 tillkännagav riksdagen att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på ett regelverk om tillståndprocesser för vattenverksamheter som är flexibelt och anpassat till småskaliga verksamheter. Det ansågs vara en rimlig målsättning att alla tillståndspliktiga vattenverksamheter ska ha tillstånd i överensstämmelse med de krav som ställs i miljöbalken. För att detta mål ska kunna uppnås på ett bra och effektivt sätt är det en förutsättning att tillståndprocesserna är flexibla och kan anpassas så att inte utövare av småskalig vattenkraft får orimliga kostnader vid nya tillståndsprövningar.

När det gäller frågan om fritidsfisket kan det inledningsvis konstateras att Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten har tagit fram en gemensam strategi som syftar till att vara ett stöd i arbetet med att främja fritidsfisket och fisketurismen. Strategin avses även utgöra en grund för arbetet med bevarande, restaurering och hållbart nyttjande av hav, sjöar och vattendrag. Ärligen görs en sammanställning av hur fritidsfisket och fisketurismen har utvecklats i förhållande till målen i den nationella fritidsfiskestrategin. När det gäller stöd till fritidsfisket framhåller regeringen i budgetpropositionen (prop. 2015/16:1 utg.omr. 23) att förslaget till havs- och fiskeriprogram 2014–2020 innehåller möjligheter till finansiering av åtgärder som kan främja såväl långsiktigt hållbara fiskbestånd och ett friskare hav som

ökad konkurrenskraft för företag med koppling till fiske- och vattenbrukssektorn. Havs- och fiskeriprogrammet utgör det viktigaste finansiella verktyget för genomförandet av EU:s nya gemensamma fiskeripolitik samtidigt som det också innehåller åtgärder som bidrar till målen inom den integrerade havspolitik. Regeringen bedömer att genomförandet av programmet ska bidra till tillväxt och sysselsättning inom näringar knutna till fiskeri- och vattenbrukssektorn. Såväl programmet som fiskeripolitiken i stort ska även bidra till och möjliggöra utvecklingen av verksamheter kopplade till fritidsfiske och fisketurism.

När det gäller ett miljömässigt hållbart fiske generellt kan slutligen noteras att Havs- och vattenmyndigheten i regleringsbrevet för budgetåret 2016 har fått i uppdrag att tillsammans med Statens jordbruksverk redovisa en resultatbedömning och de viktigaste effekterna av verksamheten inom EU:s gemensamma fiskeripolitik under 2016. Redovisningen ska inkludera en analys av den långsiktiga utvecklingen i biologiska och ekonomiska termer av bestånd som är föremål för svenskt fiske. Redovisningen ska inkludera en bedömning av eventuell påverkan av den gemensamma fiskeripolitiken på utvecklingsländer. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 1 mars 2017. Havs- och vattenmyndigheten ska även ta fram en strategi för hur en ekosystembaserad fiskförvaltning kan utvecklas efter diskussion med Statens jordbruksverk och länsstyrelserna och i dialog med berörda aktörer. Strategin ska utgöra en integrerad och kostnadseffektiv del i uppfyllandet av målen i havs- och vattenförvaltningen. Havs- och vattenmyndighetens arbete med strategin ska rapporteras i myndighetens årsredovisning för 2016.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är av största vikt att Sverige driver på för att de beslut som fattas inom EU ska leda till en hållbar förvaltning av fiskeresurserna. Utskottet välkomnar att regeringen arbetar för att åtagandena i den reformerade gemensamma fiskeripolitiken ska få genomslag fullt ut, bl.a. vad gäller att fiskbestånden ska ha en storlek som är över nivån för maximal hållbar avkastning. Utskottet utgår från att regeringen kommer att driva på för att det angelägna arbetet med att fastställa fleråriga förvaltningsplaner för olika fiskbestånd återupptas i och med att EU-domstolen har uttalat sig i fråga om hur sådana planer beslutas. När det gäller EU:s externa fiskeripolitik anser utskottet att det är positivt att det numera är tydliggjort att samma villkor ska gälla för unionens fiskeverksamhet såväl inom som utanför unionens vatten. Utskottet har inte anledning att betvivla att regeringen kommer att verka för att dessa principer ska genomsyra nya fiskepartnerskapsavtal och nya protokoll till sådana avtal. Utskottet noterar slutligen att Havs- och vattenmyndigheten återigen har fått i uppdrag att redovisa vilka effekter EU:s gemensamma fiskeripolitik har när det gäller utvecklingen av fiskbestånd som är föremål för svenskt fiske. Med hänsyn till de insatser som görs föreslår

utskottet att motionerna 2015/16:2602 yrkandena 9–11 och 2015/16:3018 (C) yrkande 9 lämnas utan vidare åtgärd.

Utskottet bedömer i likhet med regeringen att det pågående arbetet med att genomföra åtgärder som följer av ramdirektivet för vatten och havsmiljödirektivet är centrala för att nå de havs- och vattenrelaterade miljökvalitetsmålen. När det gäller vandringsvägar för fisk i vattendrag är möjligheten att begära att befintliga vattenanläggningar uppfyller de krav som följer av miljöbalken av stor betydelse. Utskottet ser med intresse fram emot att ta del av regeringens förslag till nya regler för vattenverksamheter. När det gäller stöd till fritidsfisket konstaterar utskottet att de berörda myndigheterna har tagit fram en gemensam strategi som syftar till att vara ett stöd i arbetet med att främja fritidsfisket och fisketurismen, och som ska utgöra en grund för arbetet med bevarande, restaurering och hållbart nyttjande av hav, sjöar och vattendrag. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motionerna 2015/16:1362 (C, M, FP, KD) yrkande 16 och 2015/16:2076 yrkande 5 lämnas utan vidare åtgärd.

Konkurrenskraftigt fiske

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder för ett konkurrenskraftigt fiske.

Jämför reservation 5 (SD).

Motionerna

Enligt kommittémotion 2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 1 bör en livskraftig fiskerinäring bevaras inom ramen för marknadsekonomiska principer och långsiktigt hållbart nyttjande av fiskevatten. Enskilda näringsidkare måste få rimliga förutsättningar när EU-lagstiftningen tillämpas. I motion 2015/16:2626 av Roland Utbult (KD) framhålls att landningsskyldigheten nationellt bör införas på ett sätt som inte leder till att det demersala fisket i Västerhavet får sämre lönsamhet.

Kompletterande uppgifter

Regeringen redovisar i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 23) att man har tagit fram en maritim strategi i syfte att stärka den maritima sektorns konkurrenskraft. I samband med den maritima strategin har Jordbruksverket tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten och näringslivet tagit fram en strategi för yrkesfisket som presenterades i april 2016 (Svenskt yrkesfiske 2020). Strategin formulerar en gemensam målbild som ska skapa en tydlig inriktning och god samverkan mellan myndigheter, yrkesfiskare, forskare och olika intresseorganisationer. Utgångspunkten för

strategin är att fisket ska vara ekologiskt, socialt och ekonomiskt långsiktigt hållbart.

Havs- och fiskeriprogrammet 2014–2020 innehåller möjligheter till finansiering av åtgärder som syftar till att främja såväl långsiktigt hållbara fiskbestånd och ett friskare hav som ökad konkurrenskraft för företag med koppling till fiske- och vattenbrukssektorn. Genomförandet av programmet förväntas bidra till tillväxt och sysselsättning inom näringar knutna till fiskeri- och vattenbrukssektorn. Behoven hos det kustnära och småskaliga fisket ska särskilt beaktas.

När det gäller införandet av landningsskyldigheten uppmärksammade landsbygdsministern i sitt interpellationssvar 2014/15:50 den 22 januari 2015 att ett fartygs fångst kan innehålla fisk som inte omfattas av den enskilda fiskarens individuella fiskeranson till följd av svårigheten att styra ett fiske mot den önskade arten. Landningsskyldigheten innebär att fiskarna kommer att vara skyldiga att landa även sådan oönskad fisk och räkna av den från kvoten. Landsbygdsministern underströk att det krävs selektiva redskap som minimerar den oönskade fångsten för att denna landningsskyldighet ska fungera i praktiken. Vid behov måste fiskarna dessutom snabbt kunna överlåta fiskeransoner sinsemellan, för att anpassa sina ransoner efter den fisk som fångats. Enligt uppgift från Havs- och vattenmyndigheten är det nuvarande systemet med att fördela fiskemöjligheter när det gäller fiske efter arter som uppehåller sig nära botten (demersala arter) inte förenligt med skyldigheten att landa all fångst av kvoterade arter. Myndigheten avser därför att ta fram ett nytt system för att fördela fiskemöjligheter för demersala arter i Västerhavet. Myndigheten ska besluta om hur det nya systemet ska utformas under 2016 efter samråd med näringen och övriga intressenter. För närvarande inriktas arbetet mot ett system med individuellt överförbara rättigheter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ingen annan uppfattning än motionärerna i fråga om vikten av ett långsiktigt hållbart och konkurrenskraftigt fiske. Utskottet bedömer att havs- och fiskeriprogrammet och yrkesfiskestrategin utgör åtgärder som har förutsättningar att styra mot bättre konkurrenskraft för företag i fiskesektorn. Utskottet ser fram emot resultaten av dessa satsningar och anser inte att något tillkännagivande är påkallat med anledning av motion 2015/16:2076 (SD) yrkande 1.

När det gäller det demersala fisket i Västerhavet kan konstateras att den behöriga myndigheten för närvarande arbetar med ett förslag till system för att fördela fiskemöjligheter som är förenligt med skyldigheten att landa fångsten. I avvaktan på det arbete som pågår bör motion 2015/16:2626 (KD) lämnas utan vidare åtgärd.

Ålförvaltning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ålförvaltning.
Jämför reservation 6 (SD).

Motionerna

Regeringen bör enligt kommittémotion 2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 7 förhindra ett totalförbud mot att fiska ål. Det mycket begränsade ålfiske som bedrivs i dag bör anses som ett långsiktigt hållbart fiske som ger viktiga arbetstillfällen på landsbygden. Ett totalförbud skulle slå sönder en flerhundraårig kulturarvstradition. I motion 2015/16:1978 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C) framhålls vikten av att snabbt minska den stora mängd ål som dödas i kraftverken. I en del år dödas upp mot 90 procent av de ålar som försöker vandra ut till havet när de passerar kraftverksturbiner. Motionärerna anser också att om ålfiske totalförbjuds i syfte att bevara ålen skulle effekten bli att intresset för ålen och dess fortlevnad skulle minska. I motion 2015/16:1753 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 2 framhålls att man borde se över möjligheten att lägga ett större ansvar på elbolagen när det gäller att underlätta för ål att passera kraftverksturbiner oskadda, i stället för att ytterligare begränsa ålfisket. Om man restaurerar ålens livsmiljö och öppnar vandringsvägar där byggnation och exploatering utgör hinder, skapas nya möjligheter för ett fortsatt ålfiske och den kultur som finns kring fisket.

Kompletterande uppgifter

Under hösten 2014 rapporterade EU-kommissionen om utfallet av de ålförvaltningsplaner som har införts i medlemsländerna med anledning av EU-förordningen 1100/2007 om åtgärder för återhämtning av beståndet av europeisk ål. I rapporten framhöll kommissionen att effekten av ålförvaltningsplanerna inte går att utvärdera mot målet i förordningen om att 40 procent av blankålen ska utvandra. Vidare redogjorde kommissionen för svårigheter att uppskatta effektiviteten av förvaltningsåtgärderna, bl.a. eftersom nödvändiga data saknas, åtgärderna förväntas ge effekt först på lång sikt och de redovisade beräkningarna är inkonsekventa. Samtidigt framgår det av rapporten att inga medlemsländer anser sig ha uppnått målet om 40 procent blankålsutvandring. Generellt konstaterar kommissionen att genomförda åtgärder resulterat i ett reducerat fiske medan det fortfarande råder stora brister i åtgärder riktade mot att reducera annan dödlighet orsakad av människan som inte är relaterad till fiske. Kommissionen belyste även problematik kopplad till utsättningar av glasål som bevarandeåtgärd och framhöll att åtgärden behöver utredas ytterligare.

I Havs- och vattenmyndighetens regleringsbrev för budgetåret 2015 fick myndigheten ett uppdrag att, mot bakgrund av kommissionens utvärdering av den nationella ålförvaltningsplanen, analysera behovet av och vid behov föreslå revidering av planen mot bakgrund av målen i EU:s ålförordning och den vetenskapliga rådgivningen. Uppdraget redovisades till Näringsdepartementet den 1 december 2015. I Havs- och vattenmyndighetens analys av behovet av att revidera den nationella förvaltningsplanen för ål föreslår myndigheten att nuvarande inskränkningar av fisket ska upprätthållas till dess att det finns säkra bevis för kontinuerlig ökning av såväl rekrytering som lekbestånd av ål. Myndigheten bedömer att rekryteringen fortfarande är mycket låg. När det gäller förbättrade utvandringmöjligheter för blankål konstaterar myndigheten att de kortsiktiga åtgärderna hittills har prioriterats. Vid utvärdering av genomförda åtgärder och påverkan från turbinrelaterad dödlighet i vattenkraftverk konstaterar myndigheten att det är långt till det uppsatta målet i förvaltningsplanen. Myndigheten framhåller att vattenkraften i hög grad påverkar dödlighet för utvandrande blankål och förhindrar naturlig uppvandring av ålyngel i inlandsvatten. Åtgärder för att förbättra upp- och nedströmsvandring förbi kraftverk styr därför också i hög grad förväntad effekt av de åtgärder som genomförs via fiskereglering och utsättning av ålyngel. Havs- och vattenmyndigheten anser därför att arbetet med delar i nuvarande förvaltningsplan som behandlar påverkan från vattenkraft bör utvecklas för att effektivisera det långsiktiga åtgärdsarbetet. När det gäller stödutsättning av ålyngel anser myndigheten att utsättningsplanen inom nuvarande förvaltningsplan bör ses över. Havs- och vattenmyndighetens redovisning bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

När det gäller ålfiske som kulturarv påtalade landsbygdsministern (ip. 2015/16:261) den 21 januari 2016 att ålarvet vid Ålakusten har tagits upp i Institutet för språk och folkminns förteckning över exempel på immateriella kulturarv i Sverige. Ålakustens kulturarv bevaras och förs vidare i trakten genom organisationer som sprider kunskap om traditionerna och skapar intresse för olika aspekter av arvet. I arbetet är balansgången viktig mellan viljan att bevara ålfiske som en yrkesutövning och strävan att ytterligare skydda arten. Landsbygdsministern understryker i svaret att en förutsättning för att den unika kulturen kring ålfisket ska fortleva är att även ålen finns kvar.

Som redovisats ovan har Vattenverksamhetsutredningen (M 2012:01) sett över dagens regler om vattenverksamheter, och utredningens förslag har remitterats. Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Regeringen avser att återkomma till riksdagen i frågan. Ovan har också redovisats att frågor om vattenrätt, såsom prövning av vattenverksamhet och anordningar för fiskens framkomst eller bestånd, ligger inom civilutskottets beredningsområde. Genom bifall till betänkande 2015/16:CU13 tillkännagav riksdagen att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på ett regelverk om tillståndprocesser för vattenverksamheter som är flexibelt och anpassat till småskaliga verksamheter.

Slutligen kan noteras att Havs- och vattenmyndigheten presenterade en rapport om miljöåtgärder i vattenkraftverk i december 2015 (rapport 2015:26). I rapporten sammanställs åtgärder för en god ekologisk status och god ekologisk potential i vattendrag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser liksom tidigare att det är angeläget att kraftfulla åtgärder vidtas för att öka ålbeståndet. Havs- och vattenmyndigheten har utvärderat ålförvaltningsplanen och har bedömt att vattenkraften i hög grad påverkar dödligheten för ål och att åtgärder för att förbättra upp- och nedströmsvandring förbi kraftverk styr den effekt som fiskereglering och utsättning av ålyngel får. Myndigheten föreslår därför att den nuvarande förvaltningsplanen ska utvecklas när det gäller långsiktiga åtgärder mot påverkan av vattenkraft, samtidigt som nuvarande inskränkningar av fisket behålls till dess ålbeståndet ökar. Utskottet kommer med intresse att följa regeringens fortsatta hantering av såväl ålförvaltningsplanen som Vattenverksamhetsutredningens förslag. Utöver ålens miljömässiga bevarandevärde är dess fortlevnad avgörande för att kulturarvet kring ålen ska bestå. Utskottet ser inte skäl att föregripa den pågående beredningen utan föreslår att motionerna 2015/16:1753 (M) yrkande 2, 2015/16:1978 (C) och 2015/16:2076 (SD) yrkande 7 lämnas utan vidare åtgärd.

Vattenbruk

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om vattenbruk.
Jämför reservationerna 7 (SD) och 8 (C).

Motionerna

Enligt kommittémotion 2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 12 bör hållbara fiskodlingar och småskaligt kustnära fiskeföretagande uppmuntras. Sverige, med sin stora tillgång på vatten, har bra förutsättningar för att öka och utveckla det hållbara vattenbruket och det småskaliga fisket. På liknande sätt föreslås i kommittémotion 2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkandena 2 och 3 att etablering av nya fiskodlingar ska underlättas samt att befintliga odlingars förutsättningar att expandera ska förbättras. Fiskodling i t.ex. näringsfattiga regleringsmagasin kan vara ett sätt att återskapa livskraftiga ekosystem eftersom fiskodlingen tillför näring till dessa vatten. Vidare efterlyses att man utreder vilka platser som är lämpliga för fiskodling (yrkande 4). Enligt motion 2015/16:2993 av Staffan Danielsson och Anders Åkesson (båda C) bör forskningen och rådgivningen om insjöfiske och vattenbruk ökas.

Kompletterande uppgifter

Regeringen anför i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1 utg.omr. 23) att dess förslag till havs- och fiskeriprogram 2014–2020 innehåller möjligheter till finansiering av åtgärder som kan främja såväl långsiktigt hållbara fiskbestånd och ett friskare hav som ökad konkurrenskraft för företag med koppling till fiske- och vattenbrukssektorn. Havs- och fiskeriprogrammet är enligt regeringen det viktigaste finansiella verktyget för att genomföra EU:s nya gemensamma fiskeripolitik samtidigt som det också innehåller åtgärder som ska bidra till målen inom den integrerade havspolitik. Genomförandet av programmet avses bidra till tillväxt och sysselsättning inom näringar knutna till fiskeri- och vattenbrukssektorn och ska särskilt beakta behoven hos det kustnära och småskaliga fisket.

Som har redovisats ovan fattade regeringen i augusti 2015 beslut om en svensk maritim strategi. Regeringens avsikt med strategin är att anta ett helhetsperspektiv för att främja de maritima näringarna. Visionen för det fortsatta arbetet är att konkurrenskraftiga, innovativa och hållbara maritima näringar ska bidra till ökad sysselsättning, minskad miljöbelastning och en attraktiv livsmiljö. Strategin är ett inriktningsdokument för en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling och innehåller, utöver visionen och inriktningen för arbetet, en struktur för uppföljning. Strategin ska utgöra en plattform för fortsatt utveckling, som ska inkludera dialog, kunskapsutbyte och samverkansmöjligheter. Vad gäller vattenbruk framhålls i den maritima strategin att Sveriges vattentillgångar ger förutsättningar för ett hållbart vattenbruk på flera håll runt om i landet, men att det finns stora regionala skillnader i odlingstekniker, lämpliga arter samt lokala problem och möjligheter. Det finns enligt strategin behov av att tydliggöra inom vilka geografiska områden som vattenbruk kan vara aktuellt och vilka tekniker som kan tillåtas i olika vatten beroende på deras känslighet.

Som ett led i Jordbruksverkets uppdrag att främja svenskt vattenbruk har verket tagit fram en flerårig nationell strategisk plan för vattenbruket för perioden 2014–2020. Planen innehåller mål för administrativ förenkling, fysisk planering, miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet och stärkt konkurrenskraft. Planen innehåller också ett nationellt tillväxtmål för vattenbruket samt lyfter fram vissa tekniker som bästa praxis. Genomförandet av den fleråriga nationella planen är kopplat till åtgärderna i det svenska havs- och fiskeriprogrammet. Jordbruksverket har även tagit fram en handlingsplan som konkretiserar vattenbruksstrategin i samarbete med övriga berörda myndigheter, näring, forskning och intresseorganisationer. Handlingsplanen avses främja en långsiktigt hållbar, växande näring där både öppna och slutna odlingssystem utvecklas och fler arter odlas. Arbetet med att genomföra åtgärderna pågår enligt verket och ska fortsätta fram till 2020.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser liksom tidigare att Sverige har en stor potential att utveckla vattenbruket. Utskottet konstaterar att ett flertal åtgärder har vidtagits för att stödja vattenbruksverksamhet. Mot bakgrund av detta är utskottet inte berett att förorda något tillkännagivande, utan föreslår att motionerna 2015/16:2076 (SD) yrkandena 2–4, 2015/16:2993 (C) och 2015/16:3018 (C) yrkande 12 avstyrks.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett antal motionsyrkanden om frågor som har behandlats tidigare under valperioden.

Jämför särskilt yttrande (M, C, L, KD).

Utskottets ställningstagande

De motionsförslag som tas upp i bilaga 3 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden i betänkande 2014/15:MJU6 Fiskeripolitik. Riksdagen avslag då dessa motionsyrkanden i enlighet med utskottets förslag. Utskottet ser ingen anledning att nu göra någon annan bedömning när det gäller de väckta förslagen och avstyrker dem därför.

Reservationer

1. Miljömässigt hållbart fiske, punkt 2 (M)

av Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Johan Hultberg (M), Åsa Coenraads (M) och Jesper Skalberg Karlsson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2602 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkandena 9–11 och

avslår motion

2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 9.

Ställningstagande

Fisk är en gemensam resurs som inte följer nationsgränser. Det innebär att vi behöver ha en fiskepolitik på europeisk och internationell nivå som efterföljs. Reformen av EU:s gemensamma fiskeripolitik från januari 2014 har som mål att trygga yrkesfiskarnas försörjning och stoppa överfiske och utfiskning. Fiske och vattenbruk ska vara hållbara näringar – miljömässigt, ekonomiskt och socialt. Konsumenternas intressen ska skyddas, och hänsyn ska tas till yrkesfiskarnas behov. För att nå detta krävs att alla medlemsstater respekterar den gemensamma politiken.

Moderaterna anser att fleråriga förvaltningsplaner är viktiga och effektiva verktyg för att bevara fiskeresurserna och för att därmed säkra möjligheten till fiske. Genom fler och utvecklade förvaltningsplaner skapas förutsättningar för återhämtning av bestånd som ligger utanför säkra biologiska gränser och långsiktighet i politiken.

En del av EU:s fiskeripolitik som är i fortsatt stort behov av reformering är fiskepartnerskapsavtalen, eller tredjelandsavtalen som de också kallas. Dessa gör det möjligt för den europeiska fiskeflottan att fiska utanför unionens fiskevatten. Vi är i grunden kritiska till fiskepartnerskapsavtalen, och det utifrån flera skäl. För oss är det självklart att dessa avtal bl.a. ska utformas så att fisket är hållbart och bara bedrivs på det överskott av bestånden som inte nyttjas nationellt. Inte sällan finns det dock skäl att ifrågasätta om avtalen verkligen är hållbara och lever upp till de kriterier som skrivs in i dem. Sverige bör därför verka för att partnerskapsavtalen ska bli mer hållbara med bättre uppföljning och att subventionsgraden i avtalen minskar. EU:s skattebetalare bör i minskad utsträckning betala, och i stället bör de fiskare som drar nytta av avtalen stå för kostnaden för avtalen.

Det som anförs ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

2. Miljömässigt hållbart fiske, punkt 2 (C)

av Kristina Yngwe (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 9 och

avslår motion

2015/16:2602 av Ulf Berg m.fl. (M) yrkandena 9–11.

Ställningstagande

Fiskepolitiken styrs i dag av den gemensamma fiskeripolitiken i EU. Många vatten gränsar till andra länder, och gränsöverskridande samarbete är därför en förutsättning för att kunna ha en miljömässigt hållbar fiskeförvaltning. Viktiga reformer har gjorts på EU-nivå, men Sverige måste driva på även fortsättningsvis för att de fiskekvoter som bestäms av EU ska vara långsiktigt hållbara och så att EU varken i sina egna vatten eller i andra vatten i världen bidrar till utfiske och urholkande av ekosystemen. Det som anförs ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

3. Livskraftiga fiskbestånd, punkt 3 (M, C, L, KD)

av Kristina Yngwe (C), Jonas Jacobsson Gjörtler (M), Johan Hultberg (M), Åsa Coenraads (M), Lars Tysklind (L), Lars-Axel Nordell (KD) och Jesper Skalberg Karlsson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:1362 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD) yrkande 16.

Ställningstagande

Torsk, ål och lax hotas av flera olika miljöproblem såsom överfiske, vandringshinder och marint skräp. Vi vill att Östersjöns och Västerhavets fiskbestånd ska vara livskraftiga och att man utan oro ska kunna äta den fisk som fiskas här. För att nå ett långsiktigt resultat kräver arbetet med generationsmålen och miljökvalitetsmålen en effektiv myndighetsstruktur och styrning. Detta bör särskilt uppmärksammas med anledning av Vattenverksamhetsutredningens förslag till ändrade vattenrättsliga regler (SOU 2014:35) och genomförandet av åtgärdsprogrammen för vattendirektivet (2000/60/EG) där hänsyn måste tas till olika samhällsintressen och målsättningarna berör flera myndigheter. Det som anförts ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

4. Sportfiske och vandringshinder, punkt 4 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Anders Forsberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 5.

Ställningstagande

Sportfisket har en stor potential att bidra till sysselsättning, en levande landsbygd och biologisk mångfald. Samtidigt bör man inte blunda för intressekonflikten mellan sportfisket och andra aktörer som nyttjar vattnet som resurs. Att återskapa vandringsvägar för fisken i främst små och medelstora vattendrag innebär en kostnad. I dagsläget kan olika finansieringsmöjligheter bestå i att äska medel från exempelvis landsbygdsprogrammet, EU:s fiskerifond, Havs- och vattenmyndigheten, Lokala naturvårdssatsningen (LONA) eller Bra Miljöval. Vi föreslår att en utredning tillsätts om hur ett samordnat investeringsstöd för att stödja sportfisket och för att underlätta fiskens vandringar skulle kunna utformas. Det som anförts ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

5. Konkurrenskraftigt fiske, punkt 5 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Anders Forsberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 1 och

avslår motion

2015/16:2626 av Roland Utbult (KD).

Ställningstagande

Sverigedemokraternas målsättning är att inom ramen för marknadsekonomiska principer och långsiktigt hållbart nyttjande av fiskevatten verka för att bevara en livskraftig svensk fiskerinäring. Det ligger i sakens natur att fisket måste regleras, men man måste samtidigt arbeta för rimliga förutsättningar för enskilda näringsidkare när EU-lagstiftning genomförs. Det som anförs ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

6. Ålförvaltning, punkt 6 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Anders Forsberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkande 7 och

avslår motionerna

2015/16:1753 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 2 och

2015/16:1978 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C).

Ställningstagande

Ålfisket är i dag hårt reglerat genom kravet på ålfisketillstånd. Vidare är fångstmängd och fångsttid maximerade och endast större ålar får fångas (minimimått 70 cm). Det mycket begränsade ålfiske som bedrivs i dag bör kunna anses som ett långsiktigt hållbart fiske som ger viktiga arbetstillfällen på landsbygden. Den unika ålkulturen ger viktiga inkomster bl.a. till turistnäringen. Ålfiskarna, som är beroende av ålen, verkar för ålens fortlevnad. Ett totalförbud för ålfisket skulle slå sönder en flerhundraårig kulturarvstradition med rötter till medeltiden. Regeringen bör därför motverka

ett totalförbud mot att fiska ål. Det som anförs ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

7. Vattenbruk, punkt 7 (SD)

av Martin Kinnunen (SD) och Anders Forsberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkandena 2–4 och
avslår motionerna

2015/16:2993 av Staffan Danielsson och Anders Åkesson (båda C) och
2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 12.

Ställningstagande

Uttaget av vildfångad fisk är av naturliga skäl begränsat. Sverige har emellertid mycket goda förutsättningar för matfiskproduktion, alltså fiskodling, i synnerhet i de norra delarna där de näringsfattiga regleringsmagasinen finns. Vi anser att fiskodling i dessa vatten kan vara ett sätt att återskapa livskraftiga ekosystem eftersom fiskodlingen tillför näring till dessa utarmade vatten. Vi vill därför underlätta för etablering av nya fiskodlingar samt förbättra förutsättningarna för befintliga odlingar att expandera. Vi vill utreda vilka insjöar och vattendrag som kan lämpa sig för fiskodling. Vi vill också utreda hur kostnaderna för näringsidkare i branschen kan sänkas. Lägre kostnader för näringsidkare skulle öka lönsamheten och bidra till förutsättningar för en varaktig och ekonomiskt bärkraftig industri. Till exempel är tillsynsavgifterna väsentligt högre än för annan verksamhet som kräver miljötillstånd. Det som anförs ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

8. Vattenbruk, punkt 7 (C)

av Kristina Yngwe (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C) yrkande 12 och avslår motionerna

2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD) yrkandena 2–4 och

2015/16:2993 av Staffan Danielsson och Anders Åkesson (båda C).

Ställningstagande

Fisk och skaldjur är ett miljö- och klimatvänligt alternativ om de är fångade eller producerade på ett långsiktigt hållbart sätt. Sverige, med sin stora tillgång på vatten, har bra förutsättningar för att öka och utveckla det hållbara vattenbruket och det småskaliga fisket. Ur ett sysselsättningsperspektiv är detta en stor potential för fler arbetstillfällen på den svenska landsbygden både vad gäller odling och produktion och i förädlingssteget. För närvarande har det svenska vattenbruket en förhållandevis liten omfattning, men potentialen för tillväxt är stor. Centerpartiet anser att hållbara fiskodlingar och ett småskaligt kustnära företagande ska uppmuntras och utvecklas. Det som anförs ovan bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

Särskilt yttrande

Motioner som bereds förenklat, punkt 8 (M, C, L, KD)

Kristina Yngwe (C), Jonas Jacobsson Gjörtlér (M), Johan Hultberg (M), Åsa Coenraads (M), Lars Tysklind (L), Lars-Axel Nordell (KD) och Jesper Skalberg Karlsson (M) anför:

Utskottet har genom förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i förslagspunkt 8. Vi vidhåller de synpunkter som vi har framfört i vår tidigare reservation med anledning av vissa av dessa motioner, men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2015/16:118 Sanktionsavgifter för andra aktörer på fiskets område än yrkesfiskare:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken.

Motioner från allmänna motionstiden 2015/16

2015/16:329 av Eva Sonidsson och Kristina Nilsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverk vid tillståndsgivning för fiskodlingar och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:366 av Suzanne Svensson och Peter Jeppsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör stärka det småskaliga kustnära fiskets villkor och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:470 av Peter Jeppsson och Suzanne Svensson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om yrkesfiske efter lax i Östersjön och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1362 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att Östersjöns och Västerhavets fiskbestånd ska vara livskraftiga och att man utan oro ska kunna äta den fisk som fiskas här och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1363 av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelförenkla och minska de administrativa bördorna på fiskets område och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1753 av Maria Malmer Stenergård m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ålfiske och ålfiskeföretagares möjlighet att överlåta sin verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hitta vägar för att öka ålbeståndet och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1911 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förenklat nationellt regelverk för svenskt yrkesfiske och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1971 av Per-Ingvar Johnsson och Fredrik Christensson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av det regelverk som styr det kustnära yrkesfisket och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:1978 av Per-Ingvar Johnsson och Eskil Erlandsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att rädda och öka ålen i svenska vatten samt betydelsen av det yrkesmässiga ålfisket för ålens överlevnad och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2076 av Anders Forsberg m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett bevarande av en livskraftig fiskerinäring och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla vattenbruket i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla svensk matfiskproduktion och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda lämpliga platser för fiskodling och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör tillsättas en utredning kring hur ett samordnat investeringsstöd kan utformas för att stödja sportfisket och underlätta fiskens vandringar och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dagens ålfisketillstånd ska övergå till att vara överförbara mellan personer och företag, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inte bör verka för ett totalförbud mot att fiska ål och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2602 av Ulf Berg m.fl. (M):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att fleråriga förvaltningsplaner för fiske finns och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att alla medlemsstater i EU ska respektera den gemensamma fiskeripolitiken och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fiskepartnerskapsavtal och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om minskat regelkrångel för fisket och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2626 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet och nödvändigheten av att system för yrkesfiskets bedrivande framtas så att landningsskyldighetens införande i det demersala Västerhavsfisket inte förhindrar och försämrar lönsamheten för svenskt yrkesfiske och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2784 av Lars Tysklind m.fl. (FP):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelverket för småskaligt kustnära yrkesfiske och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2993 av Staffan Danielsson och Anders Åkesson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka forskning och rådgivning kring insjöfiske och vattenbruk samt samordna detta vatten- och miljöarbete med de nordiska länderna och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:2998 av Anders Åkesson och Ola Johansson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dagens ålfisketillstånd ska övergå till att vara överförbara mellan personer och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3018 av Eskil Erlandsson m.fl. (C):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att säkerställa livskraftiga bestånd genom att Sverige är pådrivande i EU inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta regelförenklingsarbetet inte minst för det kustnära fisket och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta utvecklingen av selektiva redskap och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hållbara fiskodlingar och att småskaligt kustnära fiskeföretagande ska uppmuntras och utvecklas och tillkännager detta för regeringen.

2015/16:3217 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av förenklat regelverk för fiskenäringen och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i fiskelagen
(1993:787)

Härigenom föreskrivs att 22 och 58 §§ fiskelagen (1993:787) ska ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*22 §¹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för den som innehar *yrkesfiskelicens enligt 30 §* eller som utan stöd av sådan licens fiskar för att sälja fångsten att lämna uppgifter om

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för den som innehar *fiskelicens eller personlig fiskelicens* eller som utan stöd av sådan licens fiskar för att sälja fångsten att lämna uppgifter om

1. fiskefartyg, fiskeredskap, fiskemetod, fångst, tid och plats för fångsten, omlastning, landning, försäljning, och

2. andra förhållanden *rörande* fisket som är av betydelse för tillämpningen av *EG:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken.

2. andra förhållanden *som rör* fisket *och* som är av betydelse för tillämpningen av *EU:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *föreskriva* att ett fiskefartyg *skall* ha utrustning som automatiskt via satellit överför information om fartyget.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *meddela föreskrifter om* att ett fiskefartyg *ska* ha utrustning som automatiskt via satellit överför information om fartyget.

58 §²

Den myndighet som regeringen bestämmer prövar frågor om tilldelning av prickar, om återkallelse av fiskelicens, personlig fiskelicens och särskilt tillstånd enligt 21 §, om förbud att verka som befälhavare, om interimistiska beslut som avser prickar, återkallelse eller förbud och om indragning eller begränsning av tillåtna fiskedagar enligt 52–56 och 57 a §§.

Ett sådant beslut gäller omedelbart, om inte något annat

¹ Senaste lydelse 2003:251.

² Senaste lydelse 2014:1026.

beslutas. Tiden för återkallelse räknas från den dag som anges i beslutet, dock tidigast från delgivningen av beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2016.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1709) om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken

dels att rubriken till lagen samt 1–8 och 10–12 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 10 a–10 f §§, och närmast före 10 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag om EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken

I denna lag ges bestämmelser som behövs för att *EG:s* gemensamma fiskeripolitik *skall* kunna genomföras i Sverige.

Med *EG:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken avses i denna lag *EG:s* förordningar om

1. åtgärder för bevarande och förvaltning av fiskresurserna,

2. *strukturåtgärder för fiskerinäringen*, och

3. marknadsreglering av *fisk och fiskprodukter*.

Denna lag tillämpas inte i fråga om sådana bestämmelser i *EG:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken som helt faller inom tillämpningsområdet för livsmedelslagen (2006:804).

Föreslagen lydelse

Lag om EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken

1 §¹

I denna lag ges bestämmelser som behövs för att *EU:s* gemensamma fiskeripolitik *ska* kunna genomföras i Sverige.

Med *EU:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken avses i denna lag *EU:s* förordningar om

1. åtgärder för bevarande och förvaltning av fiskresurserna,

2. *stöd för åtgärder inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken och den integrerade havspolitik*, och

3. marknadsreglering av *fiskeri- och vattenbruksprodukter*.

Denna lag tillämpas inte i fråga om sådana bestämmelser i *EU:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken som helt faller inom tillämpningsområdet för livsmedelslagen (2006:804).

2 §²

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får i fråga om *EG:s* förordningar om den

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i fråga om *EU:s* förordningar om

¹ Senaste lydelse 2006:824.

² Senaste lydelse 1995:1389.

gemensamma fiskeripolitiken meddela föreskrifter som får finnas som komplettering till förordningarna eller som behövs för verkställigheten av förordningarna.

Första stycket gäller inte föreskrifter *angående* frågor som avses i fiskelagen (1993:787).

den gemensamma fiskeripolitiken meddela föreskrifter som får finnas som komplettering till förordningarna eller som behövs för verkställigheten av förordningarna.

Första stycket gäller inte föreskrifter *om* frågor som avses i fiskelagen (1993:787).

3 §³

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, *för verksamhet som inte utgör yrkesmässigt fiske enligt fiskelagen (1993:787), föreskriva* att en näringsidkare som *tar befattning med fisk eller fiskprodukter* som omfattas av EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken, *skall lämna uppgifter om*

1. fiskefartyg, fiskeredskap, fiskemetod, fångst, tid och plats för fångsten, omlastning, landning, inköp, försäljning, import och export, och

2. andra förhållanden av betydelse för tillämpningen av förordningarna.

4 §⁴

Tillsyn och annan kontroll av efterlevnaden av andra regler i EG:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken än bestämmelser om fisket och av föreskrifter meddelade med stöd av denna lag utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Regeringen får *föreskriva* att en tillsynsmyndighet får överlåta åt någon annan myndighet att utöva viss tillsyn.

Om tillsynen överläts, *skall vad* som sägs om tillsynsmyndighet i lagen gälla även den myndighet *till vilken* tillsynen överläts.

Tillsyn och annan kontroll av efterlevnaden av andra regler i EU:s förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken än bestämmelser om fisket och av föreskrifter meddelade med stöd av denna lag utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Regeringen får *meddela föreskrifter om* att en tillsynsmyndighet får överlåta åt någon annan myndighet att utöva viss tillsyn.

Om tillsynen överläts *ska det* som sägs om tillsynsmyndigheten i lagen gälla även den myndighet *som* tillsynen överläts *till*.

5 §

En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som

En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som

³ Senaste lydelse 1995:1389.

⁴ Senaste lydelse 1995:1389.

behövs för att reglerna i *EG:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken och föreskrifter meddelade med stöd av lagen *skall efterlevas*.

I beslut om föreläggande eller förbud får tillsynsmyndigheten *sätta ut vite*.

behövs för att reglerna i *EU:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken och föreskrifter meddelade med stöd av lagen *ska följas*.

Tillsynsmyndigheten får *före*na beslut om föreläggande eller förbud *med vite*.

6 §

För tillsyn enligt denna lag har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till fartyg, fordon, områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där *fisk och fiskprodukter* hanteras. Tillsynsmyndigheten får göra de undersökningar och ta de prover som behövs för tillsynen utan att ersättning lämnas.

Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. Den som är föremål för tillsyn *skall* tillhandahålla den hjälp som behövs för tillsynen.

Polismyndigheten *skall* på begäran lämna den hjälp som behövs vid tillsynen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *föreskriva att det tas ut* avgifter för tillsynen enligt denna lag.

För tillsyn enligt denna lag har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till fartyg, fordon, områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där *fiskeri- och vattenbruksprodukter* hanteras. Tillsynsmyndigheten får göra de undersökningar och ta de prover som behövs för tillsynen utan att ersättning lämnas.

Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen. Den som är föremål för tillsyn *ska* tillhandahålla den hjälp som behövs för tillsynen.

Polismyndigheten *ska* på begäran lämna den hjälp som behövs vid tillsynen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *meddela föreskrifter om* avgifter för tillsynen enligt denna lag.

7 §

Bestämmelserna i 6 § första och andra styckena gäller också för *EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer*.

Bestämmelserna i 6 § första och andra styckena gäller också för *Europeiska kommissionen, Europeiska revisionsrätten och för inspektörer som utsetts av dessa institutioner*.

8 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *föreskriva att den som mottar stöd eller betalar avgifter enligt EG:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken *skall* föra anteckningar om mottaget stöd och betalda avgifter och att dessa

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *meddela föreskrifter om att den som tar emot stöd eller betalar avgifter enligt EU:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken *ska* föra anteckningar om mottaget stöd och betalda avgifter

anteckningar *skall* bevaras under viss tid.

och att dessa anteckningar *ska* bevaras under viss tid.

10 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *föreskriva* att ränta *skall* betalas på belopp enligt *EG:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken, om

1. beloppet betalas efter förfallodagen,
2. mottagaren inte är berättigad till beloppet och detta *skall* återbetalas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får *meddela föreskrifter* om att ränta *ska* betalas på belopp enligt *EU:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken, om

2. mottagaren inte är berättigad till beloppet och detta *ska* betalas tillbaka.

Sanktionsavgifter

10 a §

Regeringen får *meddela föreskrifter* om att den som överträtt bestämmelser om uppgiftsskyldighet eller märkningskrav i *EU:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken eller *föreskrifter* meddelade med stöd av 2 och 3 §§ *ska* betala en sanktionsavgift.

Avgiftens storlek *ska* framgå av regeringens *föreskrifter*. Avgiften *ska* uppgå till minst 1 000 kronor och högst 50 000 kronor. När regeringen *meddelar föreskrifter* om avgiftens storlek *ska* hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och till betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser.

Sanktionsavgiften ska tillfalla staten.

10 b §

Sanktionsavgift *ska* tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet.

Sanktionsavgift *ska* dock inte tas ut om det är oskäligt. Vid prövningen av denna fråga *ska* det särskilt beaktas

1. om överträdelsen har berott på sjukdom som medfört att den avgiftsskyldige inte förmått att på egen hand göra det som han eller

hon varit skyldig att göra och inte heller förmått att uppdra åt någon annan att göra det,

2. om överträdelsen annars berott på en omständighet som den avgiftsskyldige varken kunnat förutse eller borde ha förutsett och inte heller kunnat påverka,

3. vad den avgiftsskyldige gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa, eller

4. om det är fråga om en enstaka överträdelse som saknar betydelse i kontrollhänseende eller är obetydlig med hänsyn till syftet med den bestämmelse som har överträtts.

10 c §

Den myndighet som regeringen bestämmer beslutar om sanktionsavgift.

Innan sanktionsavgift beslutas ska den som ansvaret riktas mot ha fått tillfälle att yttra sig. Om denne inte har fått tillfälle att yttra sig inom två år från det att överträdelsen skedde får någon sanktionsavgift inte beslutas.

10 d §

Om ett vite har dömts ut får inte sanktionsavgift beslutas för samma gärning.

10 e §

Ett beslut om sanktionsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken när det har fått laga kraft.

10 f §

Sanktionsavgiften faller bort om beslutet inte har verkställts inom fem år från det att beslutet fått laga kraft.

11 §⁵

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot *EG:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken eller föreskrifter meddelade med stöd av denna lag i fråga om

1. uppgiftsskyldighet,
2. kvalitetsnormer och andra bestämmelser för handeln med fisk och fiskprodukter.

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot *EU:s* förordningar om den gemensamma fiskeripolitiken eller föreskrifter meddelade med stöd av denna lag i fråga om kvalitetsnormer och andra bestämmelser för handeln med fiskeri- och vattenbruksprodukter.

Till ansvar enligt första stycket ska det inte dömas om gärningen kan leda till sanktionsavgift enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 10 a §.

12 §⁶

Den som har överträtt ett vitesföreläggande eller ett vitesförbud döms inte till ansvar enligt denna lag för den gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Till ansvar enligt denna lag *skall* inte heller dömas om gärningen är ringa eller belagd med straff enligt brottsbalken, lagen (2000:1254) om straff för smuggling eller fiskelagen (1993:787).

Om ett vite har dömts ut får det inte dömas till ansvar enligt denna lag för samma gärning.

Till ansvar enligt denna lag *ska* det inte heller dömas om gärningen är ringa eller belagd med straff enligt brottsbalken, lagen (2000:1254) om straff för smuggling eller fiskelagen (1993:787).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2016.
 2. Äldre bestämmelser gäller i fråga om överträdelser som har skett före ikraftträdandet.

⁵ Senaste lydelse 2003:252.

⁶ Senaste lydelse 2000:1254.

BILAGA 3**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
8. Motioner som bereds förenklat		
2015/16:329	Eva Sonidsson och Kristina Nilsson (båda S)	
2015/16:366	Suzanne Svensson och Peter Jeppsson (båda S)	
2015/16:470	Peter Jeppsson och Suzanne Svensson (båda S)	
2015/16:1363	Kristina Yngwe m.fl. (C, M, FP, KD)	7
2015/16:1753	Maria Malmer Stenergard m.fl. (M)	1
2015/16:1911	Jan R Andersson (M)	
2015/16:1971	Per-Ingvar Johnsson och Fredrik Christensson (båda C)	
2015/16:2076	Anders Forsberg m.fl. (SD)	6
2015/16:2602	Ulf Berg m.fl. (M)	12
2015/16:2784	Lars Tysklind m.fl. (FP)	5
2015/16:2998	Anders Åkesson och Ola Johansson (båda C)	
2015/16:3018	Eskil Erlandsson m.fl. (C)	10 och 11
2015/16:3217	Roland Utbult (KD)	